

ПРЕДЛАГАЧ: Владата на Република Македонија

ПРЕТСТАВНИЦИ: м-р Антонијо Милошоски, министер за надворешни работи и
Зоран Петров, заменик на министерот за надворешни работи и

ПОВЕРЕНИЦИ: Шабан Салиу, директор на Дирекцијата за заштита и спасување и
Наташа Дескоска, раководител на Сектор во Министерството за надворешни работи

ПРЕДЛОГ-ЗАКОН

за ратификација на Договорот помеѓу Владата на Република Македонија и Владата на Црна Гора за соработка во заштитата од природни и други катастрофи

Скопје, мај 2009 година

Република Македонија
ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Бр.19-2138/1
19.05.2009 година
Скопје

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
СОБРАНИЕ
НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
СКОПЈЕ

Примено	22 -05- 2009		
Орг. един.	Број	Прилог	Вредност
	07	2353/1	

ДО ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА СОБРАНИЕТО НА
РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

СКОПЈЕ

Врз основа на членот 91, алинеја 2 од Уставот на Република Македонија, членот 188, став 2 и 3 и членот 189, став 1 од Деловникот на Собранието на Република Македонија, Владата на Република Македонија Ви поднесува Предлог-закон за ратификација на Договорот помеѓу Владата на Република Македонија и Владата на Црна Гора за соработка во заштитата од природни и други катастрофи, што го утврди на седницата, одржана на 19.05.2009 година.

За претставници на Владата на Република Македонија во Собранието се определени м-р Антонијо Милошоски, министер за надворешни работи и Зоран Петров, заменик на министерот за надворешни работи, а за повереници Шабан Салиу, директор на Дирекцијата за заштита и спасување и Наташа Дескоска, раководител на Сектор во Министерството за надворешни работи.

ПРЕТСЕДАТЕЛ НА ВЛАДАТА НА
РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

м-р Никола Груевски

Подготвил: Софика Фузевска *sf*
Контролирал: Љубица Р. Димовска *lj*
Одобрил: Стојан Тодоров *st*

мс/

ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН

за ратификација на Договорот помеѓу Владата на Република Македонија и Владата на Црна гора за соработка во заштитата од природни и други катастрофи

Член 1

Се ратификува Договорот помеѓу Владата на Република Македонија и Владата на Црна Гора за соработка во заштитата од природни и други катастрофи, потпишан во Подгорица, на 25 декември 2008 година.

Член 2

Договорот во оригинал, на македонски и на црногорски јазик, гласи:

ДОГОВОР
ПОМЕЃУ ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
И ВЛАДАТА НА ЦРНА ГОРА
ЗА СОРАБОТКА ВО ЗАШТИТАТА
ОД ПРИРОДНИ И ДРУГИ КАТАСТРОФИ

Владата на Република Македонија и Владата на Црна Гора (во понатамошниот текст: договорни страни), убедени во нужноста од меѓународна соработка заради спречување односно ублажување на последиците предизвикани од природни и други катастрофи (во понатамошниот текст: катастрофи), почитувајќи ги веќе потпишаните меѓународни договори од ова подрачје, се договорија како што следи:

Член 1
Предмет на договорот

Договорните страни со овој Договор ги регулираат рамките на условите на соработката во заштитата и спасувањето од катастрофи, а особено во:

- планирање и спроведување на мерки за заштита од поплави, земјотреси, пожари, загадувања на животната средина, пловни несреќи, радиолошки опасности, како и индустриски и други катастрофи;
- меѓусебно известување за опасностите, настанувањето и последиците од катастрофи;
- меѓусебна помош при заштита, спасување и отстранување на последиците од катастрофи;
- обучување и оспособување на припадниците на службите и единиците за заштита и спасување/цивилна заштита, на единиците за противпожарна заштита и другите припадници на спасувачки екипи за заштита и спасување преку информативни состаноци, курсеви, обука, семинари и други форми, како и организирање и спроведување заеднички вежби за заштита и спасување;
- размена на научни и технички податоци, како и други документи битни за заштита од катастрофи;
- соработка при развивање и производство на опрема за заштита и спасување.

Член 2 Цел на договорот

Целта на Договорот е договорните страни, во согласност со можностите кои им стојат на располагање, заемно да си помогнат во случај на катастрофи кога страната која бара помош не е во состојба со сопствени средства целосно да се справи со последиците од истата.

Член 3 Значење на поимите

Поимите користени во Договорот го имаат следното значење:

1. „Договорна страна која бара помош,, - е страната во Договорот чија овластена институција бара помош од другата договорна страна.
2. „Договорна страна која дава помош,, - е страната од Договорот која ќе одговори – даде помош на другата договорна страна.
3. „Транзитна држава,, - е држава преку чија територија треба да поминат единиците за помош и опрема за потребите на договорните страни или за потребите на некоја трета држава.
4. „Природни и други катастрофи,, - се природни и индустриски несреќи освен услови на војна, и други штетни настани од природно или цивилизациско потекло со разрушувачко дејство кои во значителна мерка го оштетуваат или директно го загрозуваат животот на луѓето, неговите услови, материјалните добра и природната средина, како и други случаи кога е неопходно да се преземат вонредни заштитни мерки.
5. „Известувања и информации за настанот,, - се податоци за природни и други катастрофи кои се соопштуваат за да населението правовремено се извести за опасноста, со цел превземање на итни мерки за заштита на луѓето, материјалните добра и природната средина.
6. „Заштитни мерки,, - се превентивни и заштитни мерки, односно постапки:
  - за спречување, намалување и отстранување на опасностите кои го загрозуваат населението и
  - за зачувување на материјалните добра и природната средина.
7. „Спасување и давање помош,, - се збир на активности на поединци-експерти, спасувачки екипи и средства, како и единици опремени со специјална опрема, чија цел е отстранување на директните и индиректните последици од катастрофите.
8. „Спасувачки екипи и поединци кои учествуваат во давање помош,, - се обучени и опремени лица (или персонал) кои другата страна ќе ги определи за давање помош.

9. „Заштитна, спасувачка и друга опрема,, - се вкупните неопходни средства за поединечна или групна заштита и спасување, вклучувајќи ги техничките и другите средства за заштита и спасување кои ги употребуваат спасувачките екипи или поединци во случаи на спасување или давање помош, како и средствата за логистична поддршка.
10. „Хуманитарна помош,, - се материјали, предмети, средства, намирници, вода за пиење, лекови и санитетски материјали наменети за бесплатна поделба на загрозеното, односно настраданото население, со цел ублажување на штетните последици предизвикани од катастрофи.

Член 4 Надлежни институции

Согласно сопствените законски одредби, договорните страни ги определуваат институциите надлежни за спроведување на овој Договор:

Во Република Македонија:
Дирекција за заштита и спасување,

Во Црна Гора:
Министерство за внатрешни работи и јавна управа - Сектор за
вонредни ситуации и цивилна безбедност.

Договорните страни заемно писмено ќе се информираат за евентуални промени кај надлежните органи и институции, најдоцна во рок од 30 дена.

Член 5 Размена на знаења и искуства

Договорните страни меѓусебно ќе се известуваат за своите научни и технички достигнувања и разменуваат искуства, во интерес на предвидување, отстранување на катастрофи и делотворна заштита и спасување.

Размената на податоци и други документи опфаќа информации за катастрофи, изработка на заеднички научно истражувачки програми во случаи на загроеност, планови за случај на општа опасност од катастрофи и опасности кои се од заеднички интерес за договорните страни, како и соработка во изработка на плановите за заштита и спасување.

Соработката на тоа поле ќе се одвива согласно правните системи на договорните страни. Договорните страни меѓусебно ќе разменат податоци кои се однесуваат на конкретните правни прописи.

Договорните страни ќе настојуваат целесообразно да ги користат резултатите од научно-техничката соработка како на трговски план така и при соработка со други држави.

Член 6

Развој и производство на опрема за заштита и спасување

Договорните страни ќе ја поттикнуваат соработката помеѓу трговските друштва, јавните претпријатија и државните институции на подрачјето на технолошкиот развој и производство во спроведување на заедничките програми за заштита и спасување.

Член 7

Соработка со хуманитарни организации

Договорните страни ќе ја поттикнуваат соработката помеѓу хуманитарните организации во заштитата и спасувањето од катастрофи согласно сопствените законски одредби.

Член 8

Образование и усовршување

Договорните страни ќе ја поттикнуваат меѓусебната соработка со цел образование и усовршување на спасувачките екипи кои учествуваат во заштита и спасување на следниот начин:

1. Со воспоставување на непосредни врски помеѓу образовните установи и поттикнување на размена на инструктори, предавачи и други стручни лица;
2. Соработка во образование и обука;
3. Со поттикнување меѓусебна размена на образовни материјали и средства, како и размена на искуства стекнати во заштитата и спасувањето, битни за образование и усовршување;
4. Со организирање заеднички вежби од областа на заштита и спасување.

Член 9 Обврска за известување за опасности

Договорните страни меѓусебно ќе се известуваат за опасностите и можностите за настанување на катастрофи кои можат да ја загрозат другата страна.

Во таа смисла, секоја страна на своето подрачје ќе прибира потребни податоци и информации и непосредно ќе ги известува надлежните тела на другата договорна страна.

Договорните страни меѓусебно ќе се известуваат за катастрофи настанати на своето подрачје.

Известувањето содржи: опис на настанатата опасност или настан податоци за место, време, големина и последици, како и за преземените мерки. Страната која дава помош во случај на катастрофа, другата страна која бара помош ќе ја извести за своите спасувачки сили и средства кои може да ги стави на користење, како и за можностите и начинот на давање помош.

Согласно став 1, 2 и 3 од овој член, известувањето може да се проследи усмено или писмено на јазиците на договорните страни. Известувањето дадено по усмен пат мора и писмено да се потврди.

За праќање и примање известувања за опасности, односно катастрофи, доколку по друг меѓународен договор кој го имаат потпишано договорните страни не е поинаку утврдено, надлежни се:

- Дирекцијата за заштита и спасување во Република Македонија и

- Министерството за внатрешни работи и јавна управа - Сектор за вонредни ситуации и цивилна безбедност во Црна Гора.

Органите од став 6 од овој член, за реализација на овој Договор се овластени да воспостават непосредни врски. За таа цел договорните страни ќе изработат и потпишат „Стандардни оперативни процедури за давање прекугранична помош во случај на природни и други катастрофи...“

Член 10 Заштитни мерки

Договорните страни, во насока на спречување, односно намалување на заедничките опасности, ќе планираат и превземаат соодветни заемни заштитни мерки.

Член 11
Начин на барање и давање помош

Договорната страна која претрпела катастрофа, може другата договорна страна да ја замоли за помош. Оваа помош може да се однесува на спасувачки екипи и поединци кои помагаат, на заштитна опрема, опрема за спасување, како и на хуманитарна помош.

Молбата за помош од став 1 на овој член, мора да содржи: податоци за видот и големината на потребната помош, податоци за институциите и лицата со кои се воспоставува врска и предлог за начин на доставување на помошта.

Давањето помош се одвива во согласност со прописите на договорните страни.

Член 12
**Процедури за преминување на државната граница
за давање помош во заштита и спасување**

Договорните страни, со цел обезбедување брза и ефикасна помош, треба да овозможат олеснети процедури при премин на државната граница.

При катастрофи, спасувачките тимови и поединци кои учествуваат во акции за заштита и спасување, можат да ја преминуваат државната граница на договорните страни на граничните премини, врз основа на согласност на органите на граничната служба.

Членовите на спасувачките тимови и поединци кои учествуваат во помошта, имаат право на територијата на другата договорна страна да ја носат својата униформа.

На територијата на другата договорна страна не е дозволено да се пренесува огнено оружје, муниција и експлозивни материјали.

Договорните страни го гарантираат спроведување на ставовите 1-4 од овој член и во случај кога едната од нив е транзитна држава. Во најкраток можен рок надлежните институции треба меѓусебно да се информираат за потребите од транзит, да ја утврдат постапката за реализација и според укажаните потреби, при транзитирањето, за тимот кој дава помош да обезбедат службена придружба.

Член 13

Процедури за влез, излез и транспорт на материјали преку граница при активности за заштита и спасување

Договорните страни ќе ги поедностават постапките при внесување, изнесување и транспорт на опремата за заштита и спасување, како и на хуманитарната помош преку државната граница.

При преминување преку државната граница, водачот на спасувачката екипа мора на надлежните гранични органи на државата која прима помош да им предаде единствено пописна листа на спасувачката опрема, односно на средствата за хуманитарна помош.

Спасувачките екипи и поединци кои учествуваат во давањето помош, можат преку државната граница да пренесат единствено заштитна опрема и опрема за спасување, средства кои се потребни за нивно снабдување и дејствување како и средствата на хуманитарна помош.

Забрани и ограничувања за меѓународен стокот промет не важат за превоз на заштитна опрема и опрема за спасување, како и на средствата на хуманитарна помош. Ако заштитната опрема и опремата за спасување не се потрошат во акцијата, треба повторно да се вратат на државата која ги испраќа. Доколку опремата за спасување се остави на територија на страната која бара помош како хуманитарна помош, неопходно е видот, типот, количината и локацијата на местото каде се наоѓа таа опрема да се пријават на надлежните органи на договорната страна која прима помош, кои за тоа ќе ги известат надлежните царински органи. Во тој случај важат законите на државата која прима помош.

Одредбите од став 3 на овој член важат и за внесување на лекови кои содржат наркотици и психотропни материји во државата која прима помош и враќање на непотрошените количини на државата која дава помош. Внесувањето и изнесувањето на наркотици и психотропни материји, во согласност со меѓународни договори, не се третира какв увоз и извоз на стока во стокот промет. Лековите кои содржат наркотици и психотропни материји можат да се внесат само во количини кои се потребни за итна медицинска помош, а може да се употребуваат само под надзор на медицински персонал со соодветна стручна подготовка, во согласност со законските одредби на државата на договорната страна од која доаѓа спасувачката екипа. За потрошените лекови кои содржат наркотици и психотропни материји, страната која прима помош ја известува страната која дава помош.

Договорните страни заемно дозволуваат употреба на потребна опрема за заштита и спасување и хуманитарна помош на страната која прима помош без формална постапка, плаќање на залог и други давачки.

Член 14
Употреба на воздухоплови за превоз на
спасувачки екипи и помош

Воздухоплови можат да се користат за итен превоз на спасувачките екипи или поединци кои учествуваат во давањето помош како и за други облици на помош во согласност со овој Договор.

За користење на воздухоплови во заштита и спасување и давање помош, треба веднаш да се извести органот кој побарал помош и да му се достават точни податоци за видот и обележјата на воздухопловот, екипажот и останатите потребни параметри. Времето, предвидениот правец на движење и местото на спуштање го одредува страната која прима помош.

За посадите на воздухопловите, како и за спасувачките тимови или поединци кои помагаат, соодветно се применуваат одредбите од член 12 на овој Договор кои се однесуваат на премин преку државната граница, а за воздухопловите, пренесената заштитна и спасувачка опрема, односно хуманитарната помош, се применуваат одредбите од член 13 на овој Договор.

За употреба на воздухоплови важат прописите за воздушна пловидба на договорните страни, особено обврската за јавување на податоци за летови на надлежните органи за воздушен сообраќај. Секое план на летање мора да содржи податоци кои го поврзуваат летот со овој Договор.

Стандардите и директивите на Меѓународната Организација за Цивилна Авијација (ICAO) се задолжителни за договорните страни.

Член 15
Надлежност во водење на акција за заштита и спасување

За водење на акциите за заштита и спасување и давање на помош, во сите случаи надлежни се органите на државата која прима помош.

Задачите им се доверуваат исклучиво на водачите на спасувачките тимови на страната која дава помош, кои својот подреден персонал ќе го запознаат со деталите на нивното спроведување.

Член 16

Заштита и давање помош во работата на спасувачките екипи

Надлежните органи на државата која прима помош мораат да обезбедат соодветна заштита и помош на спасувачките екипи и поединци од страната која дава помош, кои учествуваат во давањето помош.

Член 17

Начин на финансирање на трошоците на помошта

Договорната страна која дава помош нема право од страната која бара помош да бара враќање на трошоци за дадената помош. Тоа важи исто така и за трошоците кои би настанале заради употреба, оштетување или губење на опремата за спасување.

Трошоците за помошта која ја даваат правни или физички лица со посредство на страната која дава помош, ги сноси страната која бара помош.

Моторните возила кои се користат во акции на давање помош, ќе бидат ослободени од патни трошоци и трошоци за сместување.

Ако тимовите за заштита и спасување и поединците кои пружаат помош, ги потрошиле своите резерви кои ги донеле со себе, трошоците за нивно обезбедување, сместување и материјал за нивни потреби до крајот на давањето на помошта, ги сноси страната која бара помош. Пс потреба примаат исто така и соодветна логистичка и медицинска помош.

Член 18

Надомест на штети

Договорните страни се откажуваат од секое барање за надоместок на штета настаната на опремата за заштита и спасување, доколку штетата е предизвикана од спасувачките екипи или од поединец кој помага при извршувањето на спасувачките задачи и давање на помош врз основа на овој Договор и ако штетата не е предизвикана намерно.

Договорните страни се откажуваат од сите права за надомест во случај на телесна повреда и трајни последици по здравјето или во случај на смрт на учесниците во активности на заштита и спасување доколку до тоа дојде во тек на спасување согласно овој Договор, освен ако не е предизвикано намерно.

Доколку при реализирањето на задачите од Договорот се предизвика штета на трето лице, одговорноста ја превзема страната која бара помош како штетата да ја предизвикале нејзините спасувачки екипи и поединци кои учествуваат во давање на помош, освен доколку штетата

е намерно предизвикана од поединци, односно спасувачки екипи на страната која дава помош.

Одговорноста за надоместок на штетата од став 1 и 2 од овој член, настанува во моментот на влегување на територијата на државата која прима помош и трае до напуштање на нејзината територија.

Договорните страни ги применуваат одредбите од овој член и го случај кога било која од нив е транзитна држава.

Член 19

Згрижување и помош на евакуирани лица

Лицата кои во случај на катастрофа, како евакуирани лица пристигнале од територијата на едната на територијата на другата договорна страна, до својот прв можен повраток го примаат сето потребно снабдување и помош. Трошоците на помош и враќање на тие лица ги сноси државата од која доаѓаат, доколку договорните страни не се договорот поинаку.

Договорните страни мораат да овозможат враќање на сите лица кои со евакуација се дојдени од територијата на едната договорна страна на територијата на другата договорна страна.

Член 20

Употреба на средства за врски

Надлежните органи на договорните страни ќе обезбедат меѓусебни телефонски, радио и други врски меѓу органите, спасувачките екипи и поединците кои учествуваат во помошта во согласност со овој Договор.

Член 21

Користење на информации

Информациите собрани како резултат на завршените активности можат да бидат достапни на трета страна само со писмена согласност на договорните страни.

Член 22

Комисија за спроведување на задачите определени со договорот

Договорните страни за спроведување на овој Договор ќе именуваат Постојана мешовита комисија од редот на надлежните институции од член 4 на овој Договор. Секоја договорна страна во

Постојаната мешовита комисија има еднаков број на членови а најмалку три.

Договорните страни по дипломатски пат меѓусебно ќе се известат за своите членови на Постојаната мешовита комисија.

Задачите на Постојаната мешовита комисија согласно овој Договор пред се се однесуваат на:

- решавање на конкретни организациски и технички прашања;
- одредување начин на одржување врски и меѓусебно известување;
- подготовка на Деловник за работа.

Постојаната мешовита комисија ќе се состанува најмалку еднаш годишно и тоа наизменично во Република Македонија и во Црна Гора. Иницијатива за одржување на вонредни состаноци може да даде секоја договорна страна.

Член 23 Влегување во сила

Овој Договор влегува во сила на првиот ден од следниот месец од денот на прием на последната дипломатска нота со која се потврдува дека договорните страни ги исполниле условите предвидени со националното законодавство за влегување на сила на овој Договор.

Овој Договор е склучен на неопределено време. Договорните страни можат да го откажат овој Договорот по дипломатски пат во писмена форма. Отказниот рок е три месеци од денот на прием на писменото известување за откажување на Договорот по дипломатски пат, односно од приемот на нота за престанок на важење на Договорот.

Овој Договор, по договор на двете договорни страни, може да се дополни или модифицира.

Сочинет во Подгорица на 25 декември 2008 година, во 2 (два) оригинални примерока, секој од нив на македонски и на црногорски јазик при што сите текстови се еднакво веродостојни.

За Владата на
Република Македонија

За Владата на
Црна Гора

SPORAZUM
IZMEĐU
VLADE REPUBLIKE MAKEDONIJE
I VLADE CRNE GORE
O SARADNJI U ZAŠTITI
OD PRIRODNIH I DRUGIH KATASTROFA

Vlada Republike Makedonije i Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: ugovorne strane) uvjere u neophodnost međusobne saradnje radi sprječavanja odnosno ublažavanja posljedica prirodnih i drugih katastrofa (u daljem tekstu katastrofa), poštujući već potpisane međunarodne sporazume iz ove oblasti sporazumjele su se kako slijedi:

Predmet Sporazuma

Član 1

Ugovorne strane ovim sporazumom uređuju okvirne uslove saradnje u zaštiti i spašavanju od katastrofa, a naročito u:

- planiranju i sprovođenju mjera za zaštitu od poplava, zemljotresa, požara, zagađenja životne sredine, plovidbenih nesreća, radioloških opasnosti, kao i industrijskih i drugih katastrofa;
- međusobnom obavještanju o opasnostima, nastanku i posljedicama katastrofa;
- međusobnoj pomoći pri zaštiti, spašavanju i otklanjanju posljedica katastrofa;
- obrazovanju i osposobljavanju pripadnika službi i jedinica za zaštitu i spašavanje, civilne zaštite, jedinica protivpožarne zaštite i drugih pripadnika spasilačkih ekipa za zaštitu i spašavanje kroz informativne sastanke, kurseve, obuke, seminare i druge forme, te organizovanju i obavljanju zajedničkih vježbi za zaštitu i spašavanje i drugo;
- razmjeni naučnih i tehničkih podataka te drugih dokumenata bitnih za zaštitu od katastrofa;
- saradnji pri razvoju i proizvodnji opreme za zaštitu i spašavanje.

Cilj Sporazuma

Član 2

Cilj Sporazuma je da ugovorne strane, u sklopu raspoloživih mogućnosti, uzajamno pomognu jedna drugoj u slučaju katastrofa, kad strana koja traži pomoć nije u mogućnosti da se suprotstavi posljedicama katastrofa vlastitim sredstvima

Značenje izraza

Član 3

Izrazi korišćeni u ovom Sporazumu imaju sljedeće značenje:

1. **ugovorna strana koja traži pomoć** – je strana u Sporazumu čija ovlaštena institucija traži pomoć od druge ugovorne strane.
2. **ugovorna strana koja pruža pomoć** – je strana u Sporazumu koja će odgovoriti – pružiti pomoć drugoj ugovornoj strani.
3. **tranzitna država** - je država preko čije teritorije trebaju proći jedinice za pomoć i oprema za potrebe ugovornih strana ili za potrebe neke treće države.
4. **prirodne i druge katastrofe** - su prirodne i industrijske nesreće, izuzimajući uslove rata, i drugi štetni događaji prirodnog ili civilizacijskog porijekla sa razornim djelovanjem, koji u značajnoj mjeri oštećuju ili direktno ugrožavaju život, njegove uslove, materijalna dobra i prirodnu okolinu, kao i slučajevi kada je neophodno preduzeti vanredne zaštitne mjere.
5. **obavještenja i informacije o događaju** - su podaci o prirodnim i drugim katastrofama koji se saopštavaju da bi se stanovništvo blagovremeno obavjestilo o opasnosti u cilju preduzimanja hitnih mjera za zaštitu ljudi, materijalnih dobara i prirodne okoline.
6. **zaštitne mjere** - su preventivne i zaštitne mjere, odnosno djelatnosti:
  - za sprječavanje, ublažavanje i otklanjanje opasnosti koje ugrožavaju stanovništvo;
  - za očuvanje materijalnih dobara i prirodne okoline.

7. **spašavanje i pružanje pomoći** – su zbir djelatnosti pojedinaca – eksperata, spasilačkih ekipa i sredstava, te jedinica opremljenih specijalnom opremom čija je svrha uklanjanje direktnih i indirektnih posljedica katastrofa.
8. **spasilačke ekipe i pojedinci koji učestvuju u pomoći** – su adekvatno obučena i opremljena lica koja druga strana odredi za pružanje pomoći.
9. **zaštitna, spasilačka i druga oprema** - su ukupna neophodna sredstva za pojedinačnu ili grupnu zaštitu i spašavanje, uključujući tehnička i druga sredstva za zaštitu i spašavanje koja upotrebljavaju spasilačke ekipe ili pojedinci prilikom spašavanja ili pružanja pomoći, kao i sredstva logističke podrške.
10. **humanitarna pomoć** - su materijali, predmeti, sredstva, namirnice, pitka voda, lijekovi i sanitetski materijali namijenjeni besplatnoj podjeli ugroženom, odnosno nastradalom stanovništvu u svrhu ublažavanja štetnih posljedica katastrofa.

Referentne institucije

Član 4

Shodno vlastitim legislativnim odredbama, ugovorne strane su utvrdile referentne institucije za implementaciju ovog Sporazuma:

- u Republici Makedoniji: Direkcija za zaštitu i spašavanje;
- u Crnoj Gori: Ministarstvo unutrašnjih poslova i javne uprave – Sektor za vanredne situacije i civilnu bezbjednost.

Ugovorne strane će se, najkasnije u roku od 30 dana, uzajamno pismeno obavijestiti o eventualnim promjenama nadležnih organa i institucija.

Razmjene saznanja i iskustava

Član 5

Ugovorne strane međusobno će se obavještavati o naučnim i tehničkim dostignućima i iskustvima, u interesu predviđanja, uklanjanja katastrofa

efikasne zaštite i spašavanja. Razmjena podataka i drugih dokumenata obuhvata informacije o katastrofama, izradu zajedničkog naučno-istraživačkog programa za slučaj ugroženosti, planove za slučaj opšte opasnosti od katastrofa i opasnosti koje su od obostranog interesa za ugovorne strane, kao i saradnju u izradi planova za zaštitu i spašavanje.

Saradnja na tom području obavljace se u skladu sa pravnim sistemom ugovornih strana. Ugovorne strane ce međusobno razmjenjivati podatke vezane za pozitivne pravne propise iz ove oblasti.

Ugovorne strane ce nastojati efikasno da koriste rezultate naučne i tehničke saradnje, kako na privrednom planu, tako i u saradnji sa drugim državama.

Razvoj i proizvodnja opreme za zaštitu i spašavanje

Član 6

Ugovorne strane ce podsticati saradnju među privrednim subjektima i državnim institucijama na području tehnološkog razvoja i proizvodnje u provođenju zajedničkih programa za zaštitu i spašavanje.

Saradnja humanitarnih organizacija

Član 7

Ugovorne strane ce podsticati saradnju između humanitarnih organizacija u zaštiti i spašavanju od katastrofa, shodno legislativnim odredbama ugovornih strana.

Obrazovanje i usavršavanje

Član 8

Ugovorne strane ce podsticati međusobnu saradnju u cilju obrazovanja i usavršavanja spasilačkih ekipa koje učestvuju u zaštiti i spašavanju na sljedeći način:

1. uspostavljanjem neposrednih veza i saradnjom između obrazovnih ustanova i podsticanjem razmjene instruktora, predavača i drugih stručnjaka;

2. saradnjom u obrazovanju i obučavanju;
3. podsticanjem međusobne razmjene obrazovnih materijala i sredstava, kao i iskustava stečenih u zaštiti i spašavanju, bitnih za obrazovanje i usavršavanje;
4. organizovanjem zajedničkih vježbi iz oblasti zaštite i spašavanja.

Obaveza obavještanja o opasnostima

Član 9

Ugovorne strane će se obavještavati o opasnostima, mogućnostima nastanka katastrofa koje mogu ugroziti drugu ugovornu stranu.

U tu svrhu svaka ugovorna strana na svojoj teritoriji će prikupljati potrebe podatke i informacije i neposredno će ih dostaviti nadležnim tijelima druge ugovorne strane.

Ugovorne strane međusobno će se obavještavati o katastrofama nastalim na svojoj teritoriji.

Obavještenje sadrži: opis nastale opasnosti ili događaja, podatke o mjestu, vremenu, obimu i posljedicama, kao i o preduzetim mjerama. Ugovorna strana koja pruža pomoć u slučaju nastanka katastrofe, obavijestit će drugu ugovornu stranu koja traži pomoć o svojim spasilačkim snagama i sredstvima koja može staviti na raspolaganje, kao i o mogućnostima i načinima pružanja pomoći.

Prema stavovima 1, 2 i 3 ovog člana, obavještenje se može prosljediti usmeno ili pismeno, na jezicima ugovornih strana. Obavještenja saopštena usmenim putem moraju se i pismeno potvrditi.

Za slanje i primanje obavještenja o opasnostima, odnosno o katastrofama, ukoliko drugim međunarodnim ugovorima koje su potpisale ugovorne strane nije drugačije utvrđeno, nadležni su:

- Ministarstvo unutrašnjih poslova i javne uprave – Sektor za vanredne situacije i civilnu bezbjednost;
- Direkcija za zaštitu i spašavanje Republike Makedonije.

Organi iz stava 6 ovog člana ovlašćeni su da u sprovođenju ovog sporazuma uspostave direktne veze. U tu svrhu ugovorne strane će izraditi i potpisati „Standardne operativne procedure o pružanju prekogranične pomoći u slučaju prirodnih i drugih katastrofa“.

Zaštitne mjere

Član 10

Ugovorne strane će u svrhu sprječavanja, odnosno smanjivanja zajedničke opasnosti, planirati i preduzeti odgovarajuće zajedničke zaštitne mjere.

Način traženja i pružanja pomoći

Član 11

Ugovorna strana koja je pretrpjela katastrofu može drugu ugovornu stranu zamoliti za pomoć. Ova se pomoć može odnositi na spasilačke ekipe i pojedince koji pomažu, kao i na zaštitnu opremu, opremu za spašavanje i na humanitarnu pomoć.

Zahtjev za pomoć iz stava 1 ovog člana sadrži: podatke o vrsti i obimu potrebne pomoći, podatke o ustanovama i licima sa kojima se uspostavlja veza, kao i prijedlog načina dostavljanja pomoći.

Pružanje pomoći odvija se u skladu sa propisima ugovornih strana.

Procedure prelazanja državne granice za pružanje pomoći u zaštiti i spašavanju

Član 12

Ugovorne strane u cilju bržeg i efikasnijeg pružanja pomoći, omogućiti će olakšanu proceduru prelaska državne granice.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, spasilačke ekipe i pojedinci koji učestvuju u akciji zaštite i spašavanja mogu prelaziti državnu granicu ugovornih strana na graničnom prelazu, a na osnovu saglasnosti organa granične službe.

Članovi spasilačkih ekipa i pojedinci koji učestvuju u pomoći imaju pravo na teritoriji druge ugovorne strane nositi pripadajuću uniformu.

Na teritoriji druge ugovorne strane nije dozvoljeno prenositi vatreno oružje, municiju i eksplozivna sredstva.

Ugovorne strane garantuju realizaciju stavova 1, 2, 3 i 4 ovog člana i u slučaju kada je jedna od njih tranzitna država. U najkraćem roku nadležne institucije će se međusobno obavijestiti o potrebama tranzita, utvrditi postupak realizacije i prema ukazanoj potrebi, prilikom tranzita, ekipi koja pruža pomoć obezbijediti službenu pratnju.

Procedure unošenja, iznošenja i transporta materijala preko granice u aktivnostima zaštite i spašavanja

Član 13

Ugovorne strane će pojednostaviti procedure pri unošenju, iznošenju i transportu preko državne granice opreme za zaštitu i spašavanje i humanitarne pomoći. Prilikom prelaska državne granice vođa spasilačke ekipe mora predati nadležnim graničnim organima države primateljice popisne liste spasilačke opreme, odnosno sredstva humanitarne pomoći.

Spasilačke ekipe i pojedinci koji učestvuju u pružanju pomoći mogu preko državne granice prenijeti jedino zaštitnu opremu i opremu za spašavanje, sredstva koja su potrebna za njihovo snabdjevanje i djelovanje i sredstva humanitarne pomoći.

Zabrane i ograničenja za međunarodni robni promet ne važe za prevoz zaštitne opreme i opreme za spašavanje i sredstva humanitarne pomoći. Ako se zaštitna oprema i oprema za spašavanje ne potroše u akciji, treba ih ponovo vratiti državi pošiljateljici. Ukoliko se oprema za spašavanje ostavlja kao humanitarna pomoć, treba vrstu, količinu i mjesto gdje se nalazi oprema prijaviti nadležnom organu države primateljice, koja će o tome obavijestiti nadležne carinske organe. U tom slučaju važe propisi države primateljice.

Odredbе stava 3 ovog člana važe i za unošenje lijekova koji sadrže narkotike i psihotropne materije u državi primateljici i vraćanje neutrošenih količina državi pošiljateljici. Unošenje i iznošenje narkotika i psihotropnih materija, u skladu sa međunarodnim sporazumima, ne tretira se kao uvoz i izvoz robe u robnom prometu. Lijekovi koji sadrže narkotike i psihotropne materije mogu se unijeti samo u količinama koje su potrebne za hitnu medicinsku pomoć, a

mogu se upotrebljavati samo pod nadzorom medicinskog osoblja sa odgovarajućom stručnom spremom u skladu sa zakonskim odredbama ugovorne strane iz koje dolazi spasilačka ekipa. O potrošenim lijekovima koji sadrže narkotike i psihotropne materije država pošiljateljica izvještava država primateljicu.

Ugovorne strane uzajamno dopuštaju upotrebu potrebne opreme za zaštitu i spašavanje i humanitarnu pomoć u državi primateljici bez formalnog postupka, plaćanja depozita i drugih davanja.

Upotreba letjelica za prevoženje spasilačkih ekipa i pomoći

Član 14

Letjelice se mogu koristiti za hitne prevoze spasilačkih ekipa ili pojedinaca koji učestvuju u pružanju pomoći, kao i za druge oblike pomoći u skladu sa ovim sporazumom.

O korišćenju letjelica pri zaštiti i spašavanju, kao i o pružanju pomoći treba odmah obavijestiti organ koji je zatražio pomoć, te mu dostaviti tačne podatke o vrsti i oznakama letjelice, posadi i ostalim potrebnim parametrima. Vrijeme, predviđeni smjer kretanja i mjesto spuštanja određuje država primateljica.

Za posade letjelica kao i za spasilačke ekipe i pojedince koji pomažu shodno se primjenjuju odredbe člana 12 ovog sporazuma, koje se odnose na prelaženje državne granice, a za letjelice, prevezenu zaštitnu i spasilačku opremu, odnosno humanitarnu pomoć, primjenjuju se odredbe člana 13 ovog sporazuma.

Za korišćenje letjelica važe propisi o vazdušnom saobraćaju ugovornih strana, posebno obaveza javljanja podataka o letovima nadležnim organima za vazdušni saobraćaj. Svaki plan leta mora da sadrži podatke koji povezuju let sa ovim sporazumom.

Standardi i direktive Međunarodne Organizacije za Civilnu Avijaciju (ICAO) obavezujući su za ugovorne strane.

Nadležnost za vođenje akcije zaštite i spašavanja

Član 15

Za vođenje akcija zaštite i spašavanja i pružanja pomoći u svim slučajevima nadležni su organi države primateljice.

Zadaci se povjeravaju isključivo vođama spasilačkih ekipa države pošiljateljice koji će svoje podređeno osoblje upoznati sa pojedinstinama njihovog sprovođenja.

Zaštita i pružanje pomoći u radu spasilačkih ekipa

Član 16

Nadležni organi države primateljice moraju obezbijediti odgovarajuću zaštitu i pomoć spasilačkim ekipama i pojedincima države pošiljateljice, koji učestvuju u pružanju pomoći.

Način finansiranja troškova pomoći

Član 17

Država pošiljateljica nema pravo od države primateljice zahtijevati povraćaj troškova za pruženu pomoć, kao i naknadu troškova koji bi nastali zbog upotrebe, oštećenja ili gubitka opreme za spašavanje.

Troškovi pomoći koju pružaju pravna ili fizička lica posredovanjem država pošiljateljice snosi država primateljica.

Motorna vozila koja se koriste u akcijama pomoći biće oslobođena plaćanja putnih i smještajnih naknada.

Ako su ekipe za zaštitu i spašavanje i pojedinci koji pružaju pomoć potrošili zalihe koje su dovezli sa sobom, troškove za njihovo snabdijevanje, smještaj i materijal za njihove potrebe do kraja pružanja pomoći snosi država primateljica. Po potrebi obezbjeđuju im se odgovarajuća logistička i medicinska pomoć.

Naknada štete

Član 18

Ugovorne strane se odriču svakog zahtjeva za naknadu štete na opremi za zaštitu i spašavanje, ukoliko je štetu prouzrokovala spasilačka ekipa ili pojedinac koji pomaže u toku obavljanja spasilačkih zadataka i pružanja pomoći na osnovu ovog sporazuma, i ako šteta nije prouzrokovana namjerno.

Ugovorne strane se odriču svih prava na naknadu u slučaju tjelesne povrede i trajnih posljedica na zdravlje i u slučaju smrti učesnika u akciji spašavanja, ako do toga dođe u toku spašavanja na osnovu ovog sporazuma, osim ako nije prouzrokovana namjerno.

Ukoliko se pri sprovođenju zadataka iz ovog sporazuma prouzrokuje šteta trećem licu, odgovornost preuzima država primateljica kao da su štetu prouzrokovale njene spasilačke ekipe i pojedinci koji učestvuju u pružanju pomoći, osim ukoliko su štetu namjerno prouzrokovali pojedinci, odnosno spasilačke ekipe države pošiljateljice.

Odgovornost za naknadu štete određene u stavu 1 i 2 ovog člana, nastaje u trenutku dolaska na teritoriju države primateljice i traje do napuštanja njezine teritorije.

Ugovorne strane primjenjuju odredbe ovog člana i u slučaju kada je bilo koja od njih tranzitna država.

Zbrinjavanje i pružanje pomoći evakuisanim licima

Član 19

Lica koja su u slučaju katastrofe došla kao evakuisana sa teritorije jedne na teritoriju druge ugovorne strane, primaju do svog prvog mogućeg povratka svo potrebno snadbijevanje i pomoć. Troškove pomoći i povratka tih lica snosi država iz koje dolaze, ukoliko se ugovorne strane drugačije nisu dogovore.

Ugovorne strane moraju omogućiti povratak svim licima koja su evakuacijom došla sa teritorije jedne ugovorne strane na teritoriju druge ugovorne strane.

Upotreba sredstava veze

Član 20

Nadležni organi ugovornih strana obezbijediće međusobne telefonske, radio i druge veze među organima, spasilačkim ekipama i pojedincima koji učestvuju u pružanju pomoći u skladu sa ovim sporazumom.

Korišćenje informacija

Član 21

Informacije prikupljene kao rezultat završenih aktivnosti mogu biti dostupne trećoj strani samo uz pismenu saglasnost ugovornih strana.

Komisija za sprovođenje zadataka određenih ovim sporazumom

Član 22

Ugovorne strane će imenovati Stalnu mješovitu komisiju za sprovođenje ovog sporazuma od predstavnika referentnih institucija iz člana 4 ovog sporazuma. Svaka ugovorna strana ima u Stalnoj mješovitoj komisiji jednak broj članova, a najmanje tri člana.

Ugovorne strane će diplomatskim putem obavijestiti jedna drugu o svojim članovima Stalne mješovite komisije.

Zadaci Stalne mješovite komisije prema ovom sporazumu su prije svega: rješavanje konkretnih organizacionih i tehničkih pitanja, određivanje načina održavanja veza i međusobnog obavješćavanja i priprema njenog Poslovnika.

Stalna mješovita komisija sastaje se najmanje jednom godišnje i to naizmjenično u Republici Makedoniji i Crnoj Gori. Inicijativu za sazivanje vanrednog sastanka može dati svaka ugovorna strana.

Stupanje na snagu

Član 23

Ovaj sporazum stupa na snagu prvog dana narednog mjeseca od dana prijema posljednje diplomatske note kojom se potvrđuje da su ugovorne strane ispunile uslove predviđene nacionalnim zakonodavstvom za stupanje na snagu ovog sporazuma.

Ovaj sporazum se zaključuje na neodređeno vrijeme. Ugovorne strane mogu otkazati ovaj Sporazum diplomatskim putem u pisanom obliku. Otkazni rok je tri mjeseca od dana prijema pismenog obavještenja za odustajanje od Sporazuma diplomatskim putem, odnosno prijema note za prestanak važnosti Sporazuma.

Ovaj sporazum se, shodno dogovoru ugovornih strana, može dopunjavati ili mjenjati.

Sačinjeno u PODGORICI, dana 25 DECEMBRA 2008 godine, u dva (2) originalna primjerka, na makedonskom i crnogorskom jeziku, pri čemu su oba teksta podjednako vjerodostojna.

Za Vladu Republike Makedonije

Za Vladu Crne Gore

Член 3

Министерството за животна средина и просторно планирање, Дирекцијата за заштита и спасување и Центарот за управување со кризи се определуваат како надлежни органи на државната управа што ќе се грижат за извршување на овој Договор.

Член 4

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОНОТ

А. Уставна основа за донесување на законот

Уставната основа за донесување на законот што се предлага е содржана во член 68 став 1 алинеја 6 од Уставот на Република Македонија според кој, Собранието на Република Македонија со закон ги ратификува меѓународните договори на Република Македонија.

Б. Причини поради кои се предлага ратификацијата на меѓународниот договор

Целта на Договорот е договорните страни во согласност со можностите кои им стојат на располагање заемно да си помагаат во случај на катастрофи која страната која бара помош не е во состојба со сопствени средства целосно да се справи со последиците од истите.

Договорот предвидува соработка во делот на планирањето и преземањето мерки за заштита од поплави, земјотреси, пожари, загадувања на животната средина, пловни несреќи, радиолошки опасности, индустриски и други катастрофи; меѓусебно известување за опасностите, настанувањето и последиците од катастрофи; меѓусебна помош при заштита, спасување и отстранување на последиците од катастрофи; соработка во обука и оспособување на службите и единиците за заштита и спасување.

В. Оцена за тоа дали меѓународниот договор бара донесување на нови или измена на важечките закони

Овој Договор не бара донесување на нови или измена на важечките закони.

Г. Оцена за потребата од ангажирање финансиски средства од Буџетот на Република Македонија за спроведување на меѓународниот договор

За спроведување на меѓународниот договор не е потребно ангажирање на дополнителни финансиски средства од Буџетот на Република Македонија.